

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ»
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022**

Θέμα Α:

Θ. Κ. Στη συνέντευξη ο ντε Βααλ παρουσιάζει τις απόψεις του για τη διαφορά και τις ομοιότητες ανθρώπων και ζώων.

1^η ερώτηση: Η μόνη διαφορά είναι η χρήση της γλώσσας. Αντίθετα οι ομοιότητες αφορούν τη βίωση και έκφραση συναισθημάτων, την αντιμετώπιση προβλημάτων, την αυτοαντίληψη, τις διανοητικές ικανότητες.

2^η ερώτηση: Άνθρωποι και ζώα έχουν οργανικές ομοιότητες. Η αντίληψη για την ανωτερότητα του ανθρώπου, που τον οδήγησε σε μια αλαζονική συμπεριφορά σε ζώα και περιβάλλον, έχει καταρριφθεί και έχει γίνει κατανοητή με αφορμή την πανδημία. Κρίνεται, έτσι, απαραίτητη η συνειδητοποίηση της αλληλεξάρτησης ανθρώπου-φύσης.

Θέμα Β:

B1.

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

B2α.

«πράσινο κύμα»: μεταφορά για να δηλωθεί η γενιά των νέων που σκέφτεται βιώσιμους τρόπους για τον πλανήτη.

«Οικοψυχολογία»: επιστημονικός όρος που αφορά τη συμβολή της ψυχολογίας στη διαχείριση της οικολογικής κρίσης.

«Η φωνή της Γης»: τίτλος βιβλίου του Θίοντορ Ρόζακ.

B2β.

δηλαδή: **επεξήγηση** του όρου «πράσινο κύμα».

Συνεπώς: **συμπέρασμα, αποτέλεσμα** για την ανάγκη του ανθρώπου να υποτάξει τη φύση μέσω του πολιτισμού και της τεχνολογίας.

ωστόσο: **αντίθεση** ανάμεσα στα πολιτιστικά και τεχνολογικά επιτεύγματα του ανθρώπου και στην πιθανότητα να καταστραφούν αυτά από τον ίδιο τον δημιουργό τους.

B3.

Η συντάκτρια, προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της ότι **όλο και πιο πολλοί νέοι δυσανασχετούν και προβληματίζονται για το μέλλον του πλανήτη και τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος διαχειρίζεται την κλιματική αλλαγή** («Στην Κεντρική Ευρώπη ολοένα και περισσότεροι νέοι θεωρούν πως η προστασία του κλίματος είναι η αποστολή της γενιάς τους, εκφράζοντας μια “ψυχική δυσφορία” για τον τρόπο με τον οποίο “κατοικούμε” τον πλανήτη, για τον τρόπο με τον οποίο διαχειριζόμαστε την κλιματική αλλαγή, η οποία μας φέρνει αντιμέτωπους με τον “φόβο του θανάτου”») παραθέτει τις απόψεις δύο ειδικών. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στην άποψη του **Ρολάντ Γκορί** ο οποίος τόνισε πως το οικολογικό πρόβλημα είναι ανθρωπολογικό και πως η οικολογία είναι αλληλένδετη με την κοινωνία («το οικολογικό πρόβλημα είναι ανθρωπολογικό και πως η οικολογία είναι αλληλένδετη με τις κοινωνικές μάχες και με μια νέα πολιτική φιλοσοφία, σύμφωνα με την οποία η φύση και οι άνθρωποι δεν θα αντιμετωπίζονται ως αποθέματα ενέργειας, διαθέσιμα στον ανταγωνισμό»), καθώς, επίσης, και στην άποψη του **Φρόντ** ο οποίος παραλλήλισε την ανθρωπότητα με ένα φοβισμένο παιδί μπροστά στην παντοδύναμη μητέρα φύση. Επομένως, υποστήριξε, ο άνθρωπος με όπλο τον πολιτισμό και την τεχνολογία προσπαθεί να την υποτάξει, ώστε να προστατευθεί από αυτή, ωστόσο, εύκολα μπορεί να εξαφανιστεί ο ίδιος από τα δημιουργήματα του («είχε περιγράψει την ανθρωπότητα ως ένα φοβισμένο και ανυπεράσπιστο παιδί μπροστά σε μια ισχυρή Μητέρα Φύση με συντριπτική δύναμη. Συνεπώς, ο άνθρωπος μέσω του πολιτισμού και της τεχνολογίας κλήθηκε –σημειώνει– να υποτάξει τη σκληρή άγρια φύση, έτσι ώστε να προστατευτεί από αυτή. Δεν παραλείπει, ωστόσο, να διασαφηνίσει στο “Μέλλον μιας αυταπάτης” πως οι ανθρώπινες δημιουργίες είναι εύκολο να καταστραφούν και να αφανιστούν από τα χέρια που τις δημιούργησαν.»)

Η αναφορά στις δύο αυθεντίες **πείθει** τον αναγνώστη, καθώς αναφέρονται ονομαστικά και μάλιστα για τον Γκορί αναφέρεται και η ιδιότητα του τη στιγμή που η ιδιότητα του Φρόντ είναι ήδη γνωστή σε όλους.

Θέμα Γ

Θέμα του ποιήματος είναι, πιστεύω, η καταστροφή του περιβάλλοντος και οι επιπτώσεις αυτής. Το ποιητικό υποκείμενο προβλέπει, όπως φαίνεται ήδη από **τον τίτλο** «Προφητεία», ότι το περιβάλλον θα καταστραφεί και αυτό θα έχει ολέθριες επιπτώσεις για τον άνθρωπο, καθώς «θα γενεί η ψυχή μας έρημος». Η τεράστια αυτή καταστροφή θα αλλάξει ό,τι ο άνθρωπος γνωρίζει ως τώρα, καθώς θα ταραξεί την ισορροπία της φύσης και θα ανατρέψει τον κόσμο γύρω του, όπως φανερώνεται με το σχήμα **άρσης και θέσης** «δεν θα 'ναι πια ο βυθός / αλλά ο ήλιος», «δεν θα 'ναι πια γαλάζιο / αλλά κίτρινο». Η μελλοντική απειλή είναι ήδη αισθητή για το ποιητικό υποκείμενο που τη νιώθει έντονα, γι' αυτό **επαναλαμβάνει** γεμάτο αγωνία αλλά και σιγουριά τη φράση «θα 'ρθει». Ο ήλιος, που μέχρι τώρα αποτελεί πηγή ζωής, θα σπείρει τον θάνατο και το νερό

θα αποτελεί μία ανάμνηση του παρελθόντος. Η μόνη ελπίδα που θα μπορούσε να έχει ο άνθρωπος, «το όνειρο», χάνεται κι αυτή, μιας το «γαλάζιο» χρώμα του ονείρου, **σύμβολο** του ουρανού και της θάλασσας, ξεθωριάζει και τη θέση του παίρνει το κίτρινο, το χρώμα της αποσύνθεσης και του μαρασμού της φύσης. Η προφητεία, λοιπόν, για το μέλλον του πλανήτη είναι δυσοίωνη.

+ Αναγνωστική ανταπόκριση

(**Σημ.:** στην απάντηση αξιοποιήθηκαν περισσότεροι κειμενικοί δείκτες από αυτούς που ζητούσε η άσκηση. Άλλοι ενδεικτικοί κειμενικοί δείκτες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στην απάντηση είναι: η χρήση του μέλλοντα, αντίθεση, εικόνες, μεταφορές)

Θέμα Δ:

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο σε μαθητική εφημερίδα.

Τίτλος: σύντομος, ελκυστικός, σχολιαστικός, που προϊδεάζει για τη στάση μας απέναντι στο θέμα.

Πρόλογος: αφόρμηση από γεγονός της επικαιρότητας (δίνεται στην εκφώνηση)

Ρηματικά πρόσωπα: όλα εκτός από β' ενικό.

Γλώσσα: απλή, λιτή, καθημερινή, να ταιριάζει στην εφηβική ηλικία χωρίς νεολογισμούς και με σωστή έκφραση και σύνταξη.

Α' Ζητούμενο: **Γιατί είναι δύσκολο να αλλάξουμε τις συνήθειες μας, να αναγνωρίσουμε τους κινδύνους για την οικολογική καταστροφή, έτσι, ώστε να λειτουργήσουμε σωτήρια τόσο για εμάς όσο και για το περιβάλλον;**

Κείμενο 1

- Φαινόμενα ατομικής και συλλογικής άρνησης των κινδύνων
- Απάθεια του σύγχρονου ανθρώπου
- Για κάποιους η απάθεια καλύπτει μια μεγάλη αγωνία την οποία δεν μπορούν να διαχειριστούν
- Η αγωνία και ο φόβος για το μέλλον οδηγούν στην άρνηση, την παράλυση, την αδυναμία ανάληψης πρωτοβουλιών

Κείμενο 2

- Έχουμε ενστερνιστεί την αντίληψη ότι ο άνθρωπος είναι ανώτερος της φύσης και μπορεί να κυριαρχεί
- Άγνοια βιολογίας
- Αδυναμία κατανόησης της αδυναμίας του ανθρώπου μπροστά στη φύση, όπως φάνηκε με την πανδημία

Άλλες ιδέες:

- Άγνοια των διαστάσεων του προβλήματος εξαιτίας της απουσίας περιβαλλοντικής αγωγής και μηχανισμών αφύπνισης των νέων σε ευρεία κλίμακα
- Καταναλωτικά πρότυπα
- Έμφαση στην εικόνα

Β΄ Ζητούμενο: Θα μπορούσε η δική σας γενιά να εξασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για τον πλανήτη;

Η νέα γενιά έχει την ικανότητα να εξασφαλίσει το βιώσιμο μέλλον του πλανήτη
Κείμενο 1

- Η νέα γενιά είναι συνειδητοποιημένη, σκέφτεται βιώσιμα και μελαγχολεί εξαιτίας της υπερθέρμανσης του πλανήτη.
- Έχει την πρόσβαση στη γνώση και στην ενημέρωση για νέες προσεγγίσεις οικολογικών θεμάτων όπως η οικοψυχολογία.
- Συμμετέχει σε συλλογικές δράσεις για το περιβάλλον όπως το «πράσινο κύμα».
- Η νέα γενιά δυσανασχετεί και αντιδρά στον τρόπο διαχείρισης οικολογικών θεμάτων.
- Αναγκάζεται να μεταναστεύσει λόγω της κλιματικής αλλαγής και αυτό την κάνει πιο ενεργή σε αντίστοιχα ζητήματα.

Κείμενο 2

- Η νέα γενιά κρίνει φιλοσοφικές και θρησκευτικές αντιλήψεις για την ανωτερότητα και την επιβολή του ανθρώπου στη φύση.
- Η πανδημία συνέβαλε στη συνειδητοποίηση της αδυναμίας του ανθρώπου απέναντι στη φύση, κατέρριψε το αξίωμα της παγκυριαρχίας του.

Άλλες ιδέες:

- Ακτιβιστικές ενέργειες.
- Συζήτηση θεμάτων σε πανευρωπαϊκά συνέδρια Νέων, σε σχολικές ιστοσελίδες, εφημερίδες ακόμα και στο πλαίσιο των μαθημάτων.
- Συμμετοχή σε οικολογικά κινήματα και σε διαμαρτυρίες.

Επίλογος: Δίνουμε συμπεράσματα, χωρίς να επαναλαμβάνουμε όσα έχουμε προαναφέρει και χωρίς να αναφέρουμε νέες ιδέες, αφήνοντας ένα αισιόδοξο μήνυμα για το μέλλον του πλανήτη.